

Symetrizátor napětí s virtuální zemí

Elektronická stavebnice pro radioamatéry

Popis funkce:

Stavebnice představuje modul, který půlí jediné vstupní napájecí napětí a v této polovině vytváří virtuální zem. Vůči ní se jeví kladný pól zdroje jediné napětí jako zdroj kladného napětí a záporný pól zdroje jediné napětí jako zdroj záporného napětí. Virtuální zem vytvářená symetrizátorem je pochopitelně spojena se zemí napájeného obvodu.

Popis zapojení:

Schéma zapojení symetrizátoru je na obr. 1. Symetrizátor má vstupní svorky J1 a J2, na které se přivádí vstupní ss napětí U_{vst} o velikosti 5 až 32V ze zdroje jediné plovoucího napětí a výstupní svorky J3 až J5, kde na J4 je virtuální zem a na J3 a J5 jsou vůči ní symetrický výstupní napětí $\pm U_{vst} / 2$.

Vstupní napětí je rozdělováno na poloviny děličem s rezistory R1 a R2. Operační zesilovač IO1A typu LM358 porovnává napětí za středu tohoto děliče s napětím virtuální země a pootevřívá vždy jeden z tranzistorů T1 nebo T2 tak, aby se při jakýchkoliv rozumných zatěžovacích proudech v obou výstupních větvích symetrizátoru porovnávaná napětí shodovala.

Operační zesilovač IO1B spolu s LED diodami D1 a D2 indikují, ve které z obou výstupních větví teče větší zatěžovací proud. Operační zesilovač IO1B porovnává napětí na bázích tranzistorů T1 a T2 s napětím virtuální země. Teče-li větší proud např. v kladné větvi, musí být vyrovnáván pootevřeným tranzistorem T2, takže na bázi T2 je napětí zápornější, než na virtuální zemi. Výstup operačního zesilovače IO1B je proto v záporné saturaci a svítí červená LED dioda D1. Podobně při převažujícím proudu v záporné větvi svítí modrá LED dioda D2.

Tranzistory T1 a T2 je vhodné opatřit odpovídajícím chladičem v závislosti na odebraném proudu, který může být maximálně 2A v každé větvi. Pouzdra tranzistorů nesmí být vodivě spojena!

Popis sestavení:

Symetrizátor je realizován na jednostranném plošném spoji. Součástky doporučujeme osadit v následujícím pořadí: 1. Rezistory R1 až R4. 2. LED diody D1 a D2 – **pozor na správnou orientaci!** 3. Kondenzátory C1 až C4 – **pozor na správnou polaritu!** 4. Integrovaný obvod IO1 (možno, použít patici DIL8 – není součástí stavebnice) 5. Tranzistory T1 a T2. 6. Svorkovnice vstupního a výstupního napětí.

Uvedení do provozu :

K uvedení do provozu je nutný zdroj 5 až 32V a univerzální měřicí přístroj - Avomet či digitální multimetr. Zkontrolujeme správnost zapojení všech součástí. Je-li vše v pořádku, očistíme desku od zbytků pájení, např. lihem nebo lihobenzinem. Připojíme napájecí napětí. Odběr by měl být max. 15mA. Tím je symetrizátor připraven pro použití.

Technické údaje :

Symetrizátor napětí s virtuální zemí W923

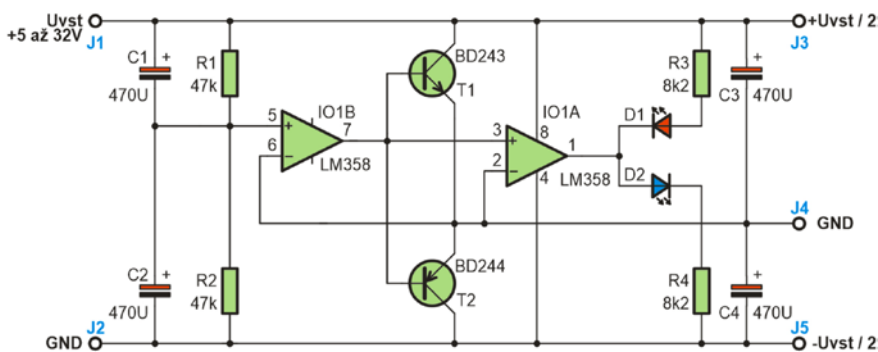
Vstupní napětí	5 až 32V
Výstupní napětí:	2,5 až 16V
Odběr naprázdno:	max. 15mA
Maximální odběr v každé větvi:	2A
Rozměry plošného spoje :	27 × 49mm

Rozpis součástek:

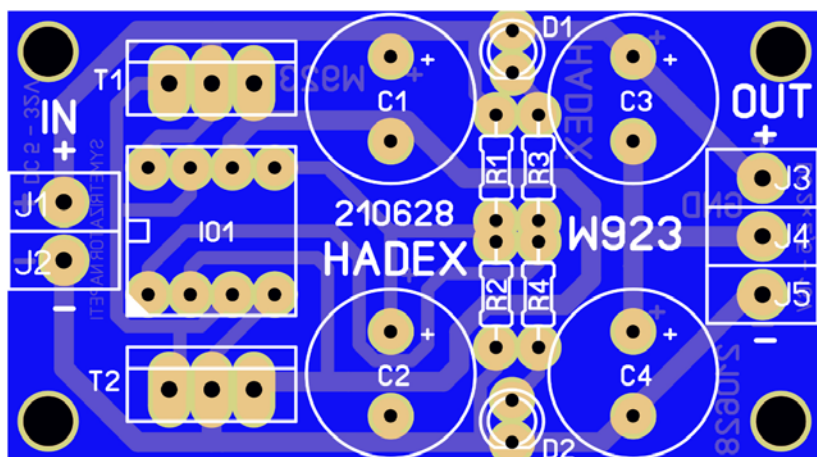
R1, R2	47k
R3, R4	8k2
C1 až C4	470U/25V
D1	LED 3mm červená
D2	LED 3mm modrá
T1	BD243
T2	BD244
IO1	LM358
svorkovnice dvojitá	1ks
svorkovnice trojitá	1ks
plošný spoj	W923

Obr. 3 osazený modul

Obr. 1 chéma zapojení

Obr. 2 osazovací plán

Vyhrazueme si právo na změnu hodnot nebo typů součástek bez vlivu na funkci zařízení.

Mnoho úspěchů při stavbě, ožiování a provozování našich stavebnic Vám přeje firma **HADEX**